

DANMARKS FISKERIFORENING

-for alle Danmarks fiskere

Fødevareminister Mariann Fischer Boel
Holbergsgade 2
1057 København K

Deres ref.: Journal nr.: C-10

Dato: 11. december 2002

Vedr.: Fiskeriet i Nordsøen i 2003.

Kære Mariann,

Som optakt til de vigtige forhandlinger i Bruxelles i næste uge fremsender jeg hermed to notater som er udarbejdet af en af Danmarks Fiskeriforenings biologer, på baggrund af ICES' data.

Det ene notat redegør for fiskeriets opfattelse af situationen i Nordsøens torskbestand og forklarer hvordan ICES' biologiske vurdering, på trods af de temmelig negative rådgivning for næste års fiskeri, ikke nødvendigvis er i modstrid med fiskernes overbevisning. Notatets konklusion er således at torskbestanden muligvis befinder sig på et historisk lavt niveau, men også at den for det første er i bedring og - for det andet - at "krisen" næppe er så omfattende som ICES og EU-Kommissionen giver udtryk for. Yderligere konkluderer notatet at de fleste andre kommercielt vigtige arter er inden for sikre grænser - eller i betydelig bedring.

Det andet notat fortsætter denne argumentation, men tager udgangspunkt i Kommissionens konkrete forslag til kvoter for en række arter og fremsætter et alternativt forslag - stadig på baggrund af ICES' data.

Selv om jeg véd at du har travlt med mange vigtige sager - også inden for fiskeriet - er det mit håb at du kan finde tiden til at læse materialet inden næste uges møder - hvor jeg håber oplysningerne kan hjælpe dig til at træffe de rigtige afgørelser.

Jeg sender en kopi af dette brev og begge notater til Folketingets Fødevareudvalg og Europaudvalget.

Med venlig hilsen

Bent Rulle

DANMARKS FISKERIFORENING

H. C. Andersens Boulevard 37, Boks 403, 1504 København V, Tel. 7010 4040, Fax 3332 3238
Kongensgade 33, Boks 251, 6701 Esbjerg, Tel. 7010 4040, Fax 7545 1928
E-mail: mail@fiskeriforening.dk

Notat om ICES rådgivning vedrørende torsk i Nordsøen og Skagerrak

Overskrifter som ”Stop for fiskeri af torsk på vej”, ”Torskekrise sender EU i tænkeboks” og lignende, tager udgangspunkt i den seneste rådgivning fra ICES, hvor biologerne hævder at torsken i Nordsøen er på et niveau hvor der er umiddelbar risiko for et bestandssammenbrud. Det er værd at bemærke at et bestandssammenbrud ikke er det samme som en udryddelse af torsken som art, men der er trods alt tale om en ganske alvorlig situation – hvis altså ICES har ret!

For den udenforstående iagttager er der da også tale om en dramatisk udvikling i bestanden af torsk. Sidste år vurderede ICES at gydebiomassen af torsk var 55.000 tons, i år vurderes gydebiomassen at være 37.000 tons. Tages tallene for pålydende er der således tale om et fald på 18.000 tons eller mere end 30%.

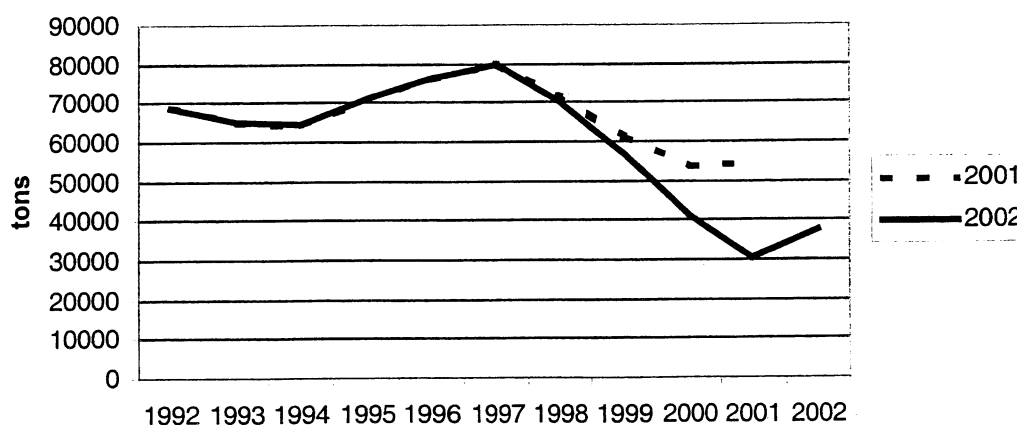
Sandheden er imidlertid noget mere nuanceret end det indtryk ICES og EU-kommissionen ønsker at videregive.

Udviklingen i gydebiomassen.

Rådgivning for fiskeriet i 2002 (udarbejdet i oktober 2001) byggede som nævnt på en antagelse af at torskebestandens gydebiomasse ved starten af året var godt 55.000 tons der ifølge forudsigelserne, med den af EU fastsatte TAC på ca. 50.000 tons, burde vokse til ca. 84.000 tons ved starten af 2003. Desværre har grundlaget for fastsættelse af kvoten for 2002 ikke været udpræget solidt, idet såvel gydebiomasse som rekruttering og vækst er blevet nedjusteret i den bestandsvurdering der blev udarbejdet i 2002.

Nedenstående figur viser hvorledes udviklingen i gydebiomassen blev opfattet på tidspunktet for bestandsvurderingen i 2001 (stiplet linie) og hvorledes udviklingen formodes at være nu.

SSB cod

Der er tydeligvis tale om en – selv i forhold til de normale justeringer for retrospektive bestandsvurderinger – betragtelig reduktion i opfattelsen af niveau'et for biomassen. Den gydebiomasse man i 2001 troede var på 55.000 tons, viser sig ved dette års vurdering i virkeligheden muligvis kun at have været 30.000 tons. Figuren viser endvidere at selv hvis det antages at ICES seneste vurdering er den der kommer nærmest sandheden er der ikke belæg for at tale om et dramatisk fald fra 2001 til 2002. Der er tværtimod tale om en stigning på næsten 25%.

Der er således **ikke tale om en reel reduktion** i bestandsstørrelsen i den forstand at der er færre torsk i år end der var sidste år - der er udelukkende tale om at man nu tror at **der er færre torsk end man troede** der var sidste år.

Desværre er det tilsyneladende ikke det billede ICES og EU-kommissionen ønsker at give videre til pressen og offentligheden.

ICES vurdering af fiskeriet.

Hertil kommer at ICES bygger sine forventninger til fiskeriet næste år på en helt urealistisk høj vurdering af fiskeriet i indeværende år. Konsekvensen af dette er at biomassen ved starten af næste år bliver mindre – og det fiskeri der baserer sig på denne biomasse bliver tilsvarende mindre.

”Catch forecast for 2003” er en central tabel i rapporten om næste års fiskeri. Nedenstående gengives en reduceret udgave af den tabel for torsk i Nordsøen som findes på side 39 i ACFM rapporten fra oktober 2002.

Fiskeridødelighed	Fangst i 2003	Gydebiomasse i 2004
0	0	87,1
0,33	28,2	64,2
0,55	43,1	52,7
0,65	49	48,3

Forudsat fangst på 76.600 tons i 2002, hvilket resulterer i en gydebiomasse på 35.400 tons i 2003

Først og fremmest skal det bemærkes, at en fangst i 2002 svarende til kvoten på ca. 50.000 tons, vil resultere i en gydebiomasse på godt og vel 60.000 tons ved indgangen til 2003 – næsten dobbelt så meget som der lægges til grund for forudsigelserne om næste års fiskeri. Som en logisk konsekvens af dette vil fangsterne – med det samme fiskeritryk – give omtrent det dobbelte i udbytte – og gydebiomassen være mindst den samme som angivet i tabellen. En fiskeridødelighed på 0,33 – det halve af den dødelighed der betragtes som værende bæredygtig på lang sigt, vil således give en fangst på mindst 50.000 tons og en SSB på mindst 70.000 tons. I virkeligheden vil værdierne for såvel fangst som gydebiomasse være lidt højere, idet væksten ikke er indregnet i nærværende teoretiske forklaring. At væksten har stor betydning kan ses af det faktum at gydebiomassen vil stige fra 35.400 tons til 87.100 tons ved en fangst på 0 tons. Som en kuriositet skal det påpeges at 0-fangst vil give en biomasse på 87,1 efter ét år, mens summen af fangst og biomasse stiger jo højere fangst man regner med!

Væksten i gydebiomasse skyldes to faktorer – vækst hos individer i gydebiomassen og tilgang af nye fisk (rekruttering) til gydebiomassen (Dette forhold skal også erindres i forbindelse med ovenstående eksempel på hvilken konsekvens et fiskeri der er mindre end forudsat vil have på næste års fiskeri, idet en betydelig del af fiskeriet foregår på individer der ikke er en del af SSB. De ovennævnte tal skal ikke tages som absolutte værdier.).

Som en del af diskussionen af indeværende års fiskeri er det vigtigt også at gøre opmærksom på, at ICES har antaget at fiskerimønstret ikke er ændret i forhold til foregående år. ICES har altså ikke indarbejdet det faktum at maskevidden er forøget. En større maskevidde vil, udover naturligvis at give en mindre fangst af små torsk, især påvirke bestandssituationen igennem en øget rekruttering til gydebiomassen (øget vækst i SSB).

Ovenstående gennemgang af rådgivningens mangler er ikke udarbejdet for at forsøge at tilbagevise alt hvad ICES siger og gør. Det skal slås fast at fiskeriet meget langt hen ad vejen er viser det samme billede som ICES. Der er således ingen tvivl om at torskebestanden er mindre end den har været i tidligere perioder. På den anden side er det ikke fiskeriets opfattelse at situationen er helt så alvorlig som ICES's ordvalg omkring rådgivningen antyder – selv ikke hvis ICES tal er korrekte.

Erfaringer fra fiskeriet.

Fiskeriets organisationer har gennemført en spørgeskema undersøgelse blandt de praktiske udøvere af fiskeri i Nordsøen. Fiskere fra Skotland, England, Holland og Danmark blev spurgt hvorvidt og eventuelt hvorledes deres konkrete fangster af en række arter, herunder også torsk, i første halvdel af 2002 afveg fra fangsten i den tilsvarende periode i 2001. På spørgsmålet om hvordan antallet af torsk afveg fra sidste års fiskeri svarede 36% at der var færre, 26% at der var tale om samme mængde og 37% at der var flere eller mange flere torsk i deres fangster i 2002. Ikke ligefrem en klar tendens, men....

Det fremgik meget tydeligt af undersøgelsen at der er stor forskel på bestandens udbredelse i den sydlige og i den nordlige del af Nordsøen. Mellem 50 og 64% af de fiskere der fisker i de nordlige områder siger at der er flere eller mange flere torsk end der var sidste år, mens kun 20 til 30% af de fiskere der fisker i de sydlige områder mener at der er flere torsk dér. I syd mener mellem 45 og 52% at der er færre eller meget færre torsk end sidste år.

Disse resultater er ikke nødvendigvis i modstrid med ICES bestandsvurdering, idet den "gennemsnitlige" situation (altså den samlede gydebiomasse i hele Nordsøen) meget vel kan overskygge det faktum at bestanden vokser i nord, men reduceres i syd.

På denne baggrund synes det rimeligt at sætte spørgsmål ved det realistiske i stadig at anvende en referenceramme som stammer fra en tid hvor torsk var udbredt over hele Nordsøen. Det er spørgsmålet om ikke miljøforholdene i den sydlige Nordsøen har ændret sig så meget at torsk ikke længere kan gyde i disse områder. Hvis torskens udbredelsesområde således er reduceret til det halve må det også forventes at biomassen er halvt så stor.

Fiskeriet, især i de nordlige områder og på det lidt dybere vand viser en fremgang i bestanden. Dette kommer tydeligt til udtryk via ovennævnte undersøgelse, men kan også ses i det forhold at landingerne stiger og den udbredte skepsis som ICES rådgivning er mødt med - og ikke kun fra danske fiskeres side.

Således meddeles det fra Holland at direktøren for det hollandske havforskningsinstitut RIVO har udtalt at rådgivningen levner plads for en nuancering og at RIVO vil bistå med en nærmere fortolkning af ICES's bedømmelse. Fra Belgien meldes om en stigning på 17% i mængden af landede torsk for de første 9 måneder fra 2001 til 2002 (i Danmark er stigningen for samme periode 12%) og fra det skotske fiskeri ved Shetlandsøerne er meldingerne helt i overensstemmelse med de danske oplysninger; "det bedste torskefiskeri i flere år".

Fiskeriet i 2003.

ICES rådgivning for fiskeriet i 2003 bærer i høj grad præg af situationen for torsk – som ICES ser den. Det er lykkedes for det der skulle være en ansvarlig videnskabelig rådgivningsinstitution at sende et signal om katastrofe som slet ikke står i forhold til det faktum at flertallet af de kommercielt udnyttede arter enten har en biomasse der er større end B_{pa} - eller har udviklet sig positivt gennem flere år.

Kuller.

Bestanden er mere end dobbelt så stor som B_{pa} . F er reduceret med 1/3 i fra 2000 til 2001, men fordi ICES regner med en fangst der er næsten dobbelt så stor som anbefalet formodes det at F stadig er for høj.

Hvilling.

Bestanden er stadig mindre en B_{pa} , men har udviklet sig positivt siden 1998 og er nu over B_{lim} .

Sej.

Inden for sikre biologiske grænser.

Rødspætte.

Som det er tilfældet med hvilling er bestanden mindre en B_{pa} , men har udviklet sig positivt siden 1998 og er nu over B_{lim} . F er faldet i samme periode.

Tunge.

Gydebiomassen er lige akkurat mindre end B_{pa} , men på grund af en god årgang der er på vej vil SSB være langt over referencepunktet allerede i 2004 – selv med et 2003-fiskeri af samme størrelsesorden som 2002.

Jomfruhummer.

Ikke vurderet i 2002, men vurderingen fra 2001 viste at alle Nordsø- og Kattegat/Skagerrak bestande var inden for sikre biologiske grænser.

Dybvandsrejer.

Ingen referencepunkter. Bestanden vokser stadig og der er ingen antydning af overfiskeri.

Sild.

Inden for sikre biologiske grænser.

Med den positive status for alle andre arter end torsk – og den betydelige tvivl der kan rejses omkring ICES meget rigide rådgivning vedrørende torsk - samt det faktum at maskevidderne er øget og flere hundrede fartøjer hugget op, kan fiskeriet ikke acceptere at skulle forhandle vilkårene for næste års fiskeri i et miljø af katastrofestemning.

Det er heller ikke umiddelbart forståeligt at ICES ønsker at reducere fiskeriet af alle arter - for at undgå bifangst af an art som angiveligt skulle befinde sig på et meget lavt niveau.

Kvoten for torsk bør fastsættes ud fra de almindelige retningslinier der gør sig gældende i forvaltningen af de marine ressourcer og under hensyn til at bestanden af torsk ikke befinder sig på

et optimalt stade. Det kan således være rimeligt at sætte kvoten for torsk på et niveau der afspejler at det ikke kan udelukkes at SSB for torsk i Nordsøen muligvis har behov for en ekstraordinær beskyttelse og bør befiskes med en fiskeridødelighed der ligger under F_{pa} .

Som det er beskrevet tidligere i dette notat vil omfanget af fiskeriet i 2002 have stor betydning for gydebiomassens størrelse i 2003, således at et fiskeri der ligger på niveau med TAC'en for 2002 vil kunne give en landing på mere end 50.000 tons ved en fiskeridødelighed der er det halve af F_{pa} .

En kvote der fastsættes uændret til ca. 50.000 tons vil under alle omstændigheder – i det mindste ifølge dette års rådgivning fra ICES – resultere i en gydebiomasse på 48.300 tons i 2004. Med en gydebiomasse på 35.400 tons i 2003 svarer dette til en vækst på 36% - et pænt stykke over ambitionen i EU's forslag til en genopbygningsplan.

Kvoten for de øvrige arter skal naturligvis fastsættes i forhold til disse arters egen status – ikke i forhold til hvad ICES eksperter mener at vide om torsk eller bifangst.

København, den 27. november 2002
Michael Andersen

Faglige bemærkninger til Kommissionens fortolkning af ICES rådgivning.

I "Note to delegations (544/02)" af 27. november 2002, foreslår DG-Fiskeri at reducere fiskeriet på en række navngivne arter med forskellige procentsatser. Ud fra de fiskeridødeligheder som fremgår af tabellerne i ICES rådgivning vil de foreslåede ændringer medføre at kvoterne i Nordsøen reduceres til de værdier som fremgår af nedenstående tabel.

Danmarks Fiskeriforening kan ikke se EU-Kommissionens udspil som andet end en over-reaktion og et misbrug af den videnskabelige rådgivning. Det fremgår af rådgivningen at ICES mener at situationen for torsk er alarmerende, men også at næsten **alle andre kommercielt udnyttede bestande er inden for sikre grænser eller har udviklet sig støt positivt gennem de seneste 4 til 5 år!**

På baggrund af ICES' egne tal kan der opstilles et alternativt forslag til kvoter, som både tager højde for ICES bekymring for fiskebestandenes tilstand og som samtidig er i overensstemmelse med de internationale aftaler om hvad der kan betragtes som værende bæredygtig forvaltning.

Art	Foreslået reduktion	TAC 2003 ('000 tons) (TAC 2002)	Alternativ
Torsk	80%	19,7 (49,3)	43
Kuller	80%	44 (104,0)	128
Hvilling	75%	24 (41,0)	69
Rødspætte	40%	60,3 (77,0)	77,5
Tunge	30%	13,5 (16,0)	14,6
Sej*	15%	115 (135)	193
Jomfruhummer**	5%	15,8 (16,6)	16,6
Industrifisk**	10%		

**Det oprindelige forslag fra STECF. Senere modificeret af DG-Fiskeri til "ingen reduktion" – dvs. en TAC på 135 t tons ved samme fangst eller 132 t tons ved samme fiskeridødelighed.*

***For Jomfruhummer og "Industrifisk" er TAC'en ikke beregnet på grundlag af fiskeridødeligheder. For hummer er derfor angivet TAC'en for 2002 (kun for Nordsøen), minus 5%. De tilsvarende værdier for hummer i Kat/Skag er 4.500 tons i 2002 og 4.275 tons i 2003.*

Danmarks Fiskeriforening finder at den biologiske rådgivning skal **bruges** i forvaltningen – men at dette ikke er det samme som blindt at følge den! Det bør være klart at der er tale om en rådgivning

– baseret på en vurdering af situationen. Der er ikke tale om en eksakt videnskab baseret på en nøjagtig opmåling af naturen. Når Kommissionen mener at dødeligheden for torsk skal reduceres med 80% har dette således ikke nogen videnskabelig baggrund.

Som nævnt i indledningen til dette dokument kan ICES egne beregninger lægges til grund for et noget højere niveau for fiskeriet i Nordsøen end det foreslås af Kommissionen – uden at overskride nogle grundlæggende principper for bæredygtig forvaltning - herunder;

- Fiskeridødeligheden må ikke overstige den "langtidsholdbare" eller bæredygtige dødelighed – F_{lim} – og den bør ikke overstige "forsigtighedsdødeligheden" – F_{pa} .
- Hvis biomassen af gydebestanden er mindre end forsigtighedsgrænsen - B_{pa} – skal TAC'en sættes tilstrækkeligt lavt til at der sker en vækst i bestanden.
- Hvis gydebiomassen er større end forsigtighedsgrænsen skal TAC'en sættes efter en fiskeridødelighed der er lig med "forsigtighedsdødeligheden".

Anvendes disse retningslinier på ICES' egne tal kan nedenstående forslag til kvoter for arterne i foranstående tabel opstilles:

Torsk: En 50% reduktion af den nuværende fiskeridødelighed vil give en F-værdi på ca. 0,55 (altså mindre end F_{pa} , som er 0,65). Dette vil resultere i en TAC på ca. 43.000 tons i 2003 og en gydebiomasse der vokser mere end 50% i løbet af året – fra 35 til 53 tusinde tons. En vækst i gydebiomassen på 30% per år har været en af de grundlæggende elementer i Kommissionens hidtidige forslag til en torskegenopretningsplan. En højere fastsættelse af TAC'en kunne således også være i overensstemmelse med ambitionsniveau'et for genopbygning af biomassen, men ville ikke være i overensstemmelse med ønsket om at holde fiskeridødeligheden under F_{pa} så længe bestanden er mindre end grænseværdien.

Kuller: Gydebiomassen er større end forsigtighedsgrænsen og TAC bør sættes på baggrund af den forsigtige fiskeridødelighed - F_{pa} – hvilket giver en TAC på 128.000 tons.

Hvilling: Bestanden har udviklet sig positivt gennem en årrække og fiskeridødeligheden er meget mindre end den bæredygtige. Et 2003-fiskeri med denne lave dødelighed, som kun er ca. 60% af forsigtighedsdødeligheden, vil give en TAC på 69.000 tons og en fortsat vækst i gydebiomassen.

Rødspætte: Bestanden tæt på forsigtighedsgrænsen - der i øvrigt er **meget** kontroversiel. God rekruttering konstateret for årgang 2001 der er mere end dobbelt så stor som de foregående fire år (1997-2000). Den bæredygtige fiskeridødelighed vil give en kvote på 77.500 tons. Selv et fiskeri af meget større omfang vil give en gydebiomasse der er over forsigtighedsgrænsen, på grund af den gode 2001-årgang!

Tunge: God rekruttering til bestanden. TAC sat på baggrund af forsigtighedsdødeligheden vil være 14.600 tons, men selv et fortsat fiskeri med en lidt højere fiskeridødelighed - svarende til samme mængde landing som i år (16.000 tons) – vil være udtryk for en reduktion i dødeligheden og en betragteligt øget gydebiomasse. Gydebestanden vil være over sikre grænser i 2004, selv med et fiskeri på 20.000 tons i 2003.

Sej: Bestanden er inden for sikre biologiske grænser. ICES anbefaler et fiskeri på 193.000 tons.

Hummer: Der er ingen tegn på problemer i hummerbestanden – TAC bør fastsættes uændret til 16.623 tons i Nordsøen (og 4.500 tons i IIIa). Torsken i den nordlige del af udbreddelsesområdet –

herunder i Skagerrak – er tilsyneladende i relativt god kondition. Der er derfor ingen grund til at bekymre sig om særligt restriktive bifangstregler.

Industrifisk: Der er intet belæg for at reducere industrifiskeriet. Der er ingen biologisk rådgivning som kræver en reduktion – og fiskeriet har ingen bifangst af torsk.

København den 10. december 2002

Michael Andersen

